



Framtidsmål: Ta hand om vårt vatten!



Vatten är ett tacksamt område att arbeta med i förskolan då alla har någon relation till det. Barn har erfarenhet av vatten både från leksituationer som att måla eller göra geggamoja, och som ett nyttomedel för att exempelvis

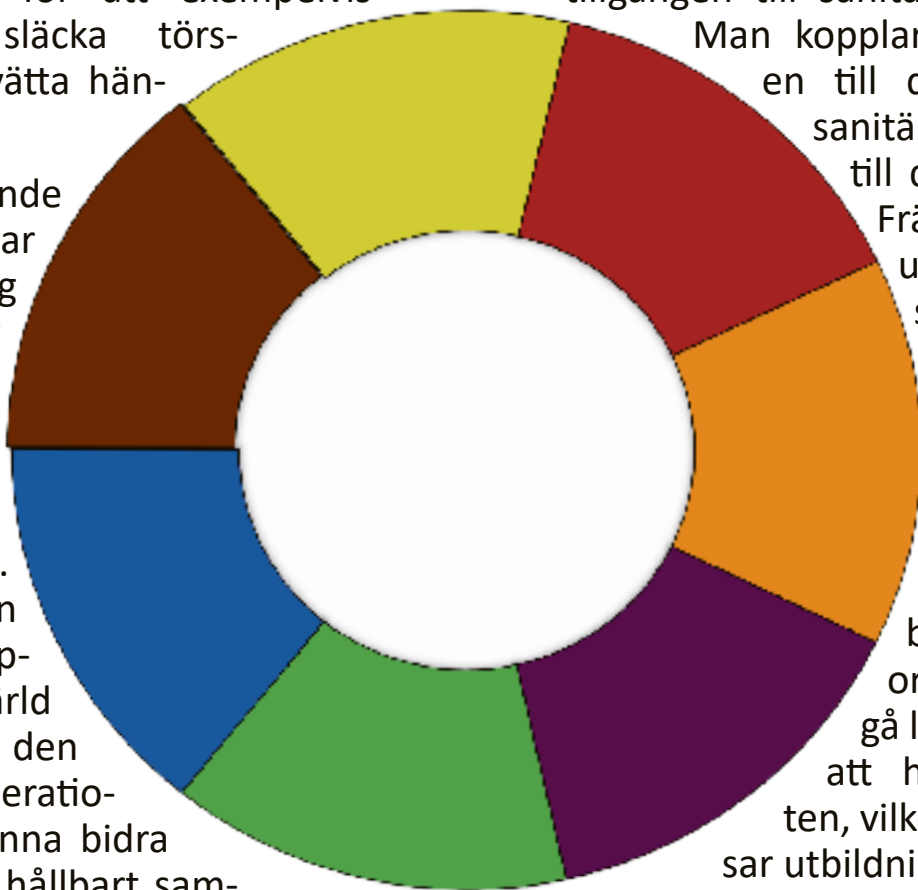
släcka törsten eller tvätta händerna.

Inom lärande för hållbar utveckling är en viktig del att visa barnen på helheter och sammanhang. Vi lever i en alltmer uppdelad värld och för att den yngre generationen ska kunna bidra till ett mer hållbart samhälle krävs att vi vuxna ger dem en begynnande kunskap om hur naturens kretslopp fungerar¹⁰. Genom att jobba med framtidsmålet "Ta hand om vårt vatten" kan vi visa på detta genom att belysa att det vatten vi använder idag är samma vatten som dinosaurierna en gång drack! Vatten kan förbrukas, renas och användas på nytt.

Framtidsmålet "Ta hand om vårt vatten" speglar de globala miljömålen nummer 6: "Rent vatten och sanitet" samt mål nummer 14: "Hav och marina resurser". FN:s globala mål vill här sätta fokus på hur viktigt det är att säkra tillgången på rent vatten för alla människor och att vi måste förbättra tillgången till sanitära anläggningar.

Man kopplar också tillgången till dricksvatten och sanitära anläggningar till demokratifrågan.

Främst flickor och unga kvinnor missar viktiga delar av sin utbildning då det inte finns toaletter på skolorna i flera utvecklingsländer. Många barn, främst flickor, tvingas också gå långa sträckor för att hämta dricksvatten, vilket gör att de missar utbildningsmöjligheter⁴.



EXPERIMENTERA!

Vi skapar regn!



I den här övningen vill vi visa på vattnets kretslopp. Genom att skapa ett varmt "hav" i en glasburk kan vi se hur vattnet avdunstar, kondenserar och "regnar" ner i burken igen!

Värm upp en större glasburk med varmt kranvatten, låt stå en stund. Häll sedan ut vattnet efter några minuter när glaset är tillräckligt uppvärmt. Häll sedan hett vatten på 1/6 av burkens höjd. Om ni vill kan ni tillsätta lite karamellfärg till vattnet och lite salt. Låt barnen gärna smaka på lite avsvolat "havsvatten" för att konstatera att det är salt.

Lägg isbitar i en skål eller tallrik som ni ställer ovanpå. Nu kan ni se hur ett "moln" bildas inuti burken, när "havsvattnet" avdunstar. Uppe i burkens "atmosfär", där det är kallt, kondenseras ångan och blir till vatten igen.

Till en början syns droppar längs med burkens sidor, och allteftersom bildas det droppar från tallriken med is som droppar tillbaka till vattnet igen! Vi har bildat regn! Lyft sedan på tallriken och låt barnen smaka på vattnet i locket. Är det fortfarande salt???

Vatten som vandrar!



Vattenmolekylen är "polär" vilket innebär att vattnets molekyler dras till varandra. Detta kan jämföras med att vattenmolekylerna "håller varandra i händerna". Denna egenskap är viktig när växter ska suga upp vatten. Detta experiment visar på att vatten kan vandra!

Ställ tre glas bredvid varandra. I de två yttersta glasen färgas vattnet i olika färger med hjälp av karamellfärg, ex gult och blått. Klipp två remsor av pappershanddukar och skapa en "bro" mellan de två vattenfyllda glasen och det tomma glaset i mitten. Lämna det så, och se vad som händer!

SKAPA!

Måla med is!



Låt barnen utforska hur is smälter och blir till vatten, samtidigt som de skapar konst! Frys in kuber av vatten med lite karamellfärg i. Lägg en liten tops, alternativt en liten bit av en glasspinne i varje fack. Ställ i frysen och låt det frysa till.

Ta sedan ut iskuberna och måla med isen!

DISKUTERA!



Finns det olika typer av toaletter? Finns det några i gruppen som har använt en toalett som inte har vatten i sig?

Är det någon som har sett en annan typ av toalett i ett annat land?

Titta på bilder av olika modeller av toaletter, förslagsvis på <https://www.gapminder.org/dollar-street>

VISSTE DU ATT?

- 70% av världens befolkning har tillgång till rent dricksvatten. Men hälften av befolkningen drabbas av allvarlig vattenbrist minst en månad per år.⁴
- det finns fler mobiltelefoner än vad det finns toaletter i världen⁴.
- 1 av 3 personer i världen har inte tillgång till någon toalett – de gör sina behov i naturen⁴.

